

Pediatrična klinika
Bohoričeva 20
1525 Ljubljana

Slovensko zdravniško društvo
Združenje za pediatrijo
Neonatalna sekcija

Zapisnik sestanka neonatalne sekcije z dne: 18.2.2021

Uvodne pozdrave poda prof. Darja Paro Panjan, predsednica Neonatalne sekcije, in predstavi temo, program in cilj srečanja. Tema srečanja je Preprečevanje krvavitev novorojenčka zaradi pomanjkanja vitamina K (KNZVPK).

V prvem predavanju dr. Jože Žolger predstavi epidemiologijo, klinično sliko in izhodišča za preprečevanje KNZVPK.

V drugem predavanju doc. dr. Evgen Benedik predstavi prehranska priporočila glede vitamina K. Pove, kako je s statusom vitamina K pri plodu in pri novorojenčku in kako je s koncentracijo vitamina K v različnih prehranskih virih.

Tretje predavanje ima asist. Tina Perme, ki predstavi primerjavo med učinkovitostjo parenteralnega in enteralnega dajanja vitamin K ter smernice za odmerjanje vitamina K pri bolnih in nezrelih novorojenčkih.

V četrtem predavanju Špela Urh, mag. farmacije, predstavi priporočila za peroralno odmerjanje vitamina K pri novorojenčkih in različne pripravke, ki so dostopni na tržišču. Pove, da je še vedno najbolj priporočan režim peroralnega odmerjanja 3x2 mg (takoj, 4.-6. dan, 4.-6. teden).

Peto predavanje ima dr. Tomaž Prelog, ki predstavi diagnostiko pomanjkanja vitamina K in teste hemostaze pri pomanjkanju vitamina K. Pove, da se za pomanjkanje vitamina K najpogosteje uporablja protrombinski čas (PČ). Glavno sporočilo predavanja je, da ob sumu na krvavitev zaradi pomanjkanja vitamina K z zdravljenjem pričnemo pred prejetjem rezultatov diagnostičnih preiskav.

V šestem predavanju Mojca Železnik v sodelovanju z dr. Jano Lozar Krivec predstavi pregled objav primerov KNZVPK v zadnjih letih. V zadnjih 10 letih je bilo po vsem svetu več kot 50 kliničnih primerov, večinoma brez profilakse ali s peroralno profilakso.

Predzadnje predavanje imata dr. Lea Školnik in mag. Petra Bratina, ki predstavita priporočila za preprečevanje KNZVPK po svetu. Večinoma je zlati standard parenteralna aplikacija, medtem ko priporočila za peroralno odmerjanje niso enotna.

V zadnjem predavanju dr. Sandra Cerar predstavi še izsledke ankete o peroralnem dajanju vitamina K v Sloveniji. V slovenskih porodnišnicah se z željo po peroralnem odmerjanju vitamina K srečujejo približno 10x letno, so pa razlike med posameznimi porodnišnicami precejšnje. Peroralno odmerjanje večinoma poteka ambulantno. Spremljanje compliance se ravno tako precej razlikuje. V celoti vitamin K odkloni od 40 do 50 staršev letno. Tistih, ki v celoti odklonijo vitamin K, je manj, kot tistih, ki želijo peroralno odmerjanje.

Ob zaključku strokovnega programa se razvije razprava, ki jo vodi prim. Lev Bregant. Dr. Lea Školnik prosi za oblikovanje enotnega obrazca za zavrnitev aplikacije vitamina K. Dr. Peter Najdenov pove, da v SB Jesenice uporabljajo obrazec za pojasnilno dolžnost glede vseh preventivnih programov, ki so jih novorojenčki deležni, in ga morajo starši podpisati. Predlaga dopolnitev rdečega lista Novorojenčka. Prim. Bregant pove, da je formular za zavrnitev dostopen na spletni strani Neonatalne sekcije. Ravno tako se strinja s spremembo rdečega lista, vendar je postopek dolgotrajen. Prof. Paro predlaga, da se ustanovi strokovna skupina, ki bi pripravila smernice za odmerjanje vitamina K z namenom enotne prakse po celotni Sloveniji. Člani strokovne skupine bi bili današnji predavatelji. Dr. Andreja Tekauc Golob podpira strokovno uskladitev priporočil, kot problem pa izpostavi popolno odklanjanje vitamina K in vpraša, ali to sodi k zanemarjanju otroka. Prim. Bregant pove, da je varuhinja otrokovih pravic izdala mnenje, da je odklonitev vitamina K kršenje otrokove pravice do zdravega razvoja, tako da je prijava na CSD pravno utemeljena. Hkrati izpostavi odklonilen odnos CSD-jev do prevzemanja teh nalog. Prof. Štefan Grosek izpostavi problem povezave med odklanjanjem vitamina K in odklanjanjem cepljenja. Prim. Bregant odgovori, da gre v tem primeru verjetno za iste starše, kar je še dodaten razlog za vključitev socialne službe. Dr. Andreja Škafar Cerkvenik pove, da je SB Kranj še vedno v postopku zaradi suma kršenja pacientovih pravic, ker so starše prijavili na CSD. Prosi za jasne smernice in izpolnjevanje že obstoječih smernic, kot dogovorjeno. Prim. Bregant izrecno poudari, da naj se vsi slovenski neonatologi držijo smernic, ki jih bo pripravila strokovna skupina. Dr. Žalec pove, da se v SB Novo mesto srečujejo z vedno več odklanjanji in podpira oblikovanje strokovnih smernic. Dr. Najdenov predlaga anketo med starši, ki so odklonili i.m. aplikacijo, da vidimo, če je to ista skupina staršev, ki bi ravno tako odklanjala cepljenje. Prim. Bregant in dr. Cerar menita, da gre za isto skupino. Predlagata prospektivno anketo. Sprejmemo predlog, da vseeno izvedemo predlagano anketo. Dr. Nosan predlaga publikacijo smernic v laični javnosti in javno razpravo o pomembnosti aplikacije vitamina K. Dr. Žolger izpostavi pomembnost obravnave aplikacije vitamina K v Šolah za starše.

Prim. Bregant povzame sklepe sekcije, ki so:

- oblikuje se strokovna skupina, ki pripravi smernice,
- smernice se pripravijo v najkrajšem možnem času,
- vse deležnike se nato o sklepih obvesti,
- takoj se prične s postopki za spremembo oz. dopolnitev rdečega lista.

Zapisala: Tina Perme

V Ljubljani, 18.2.2021